

Sygn. akt I CNP 55/10

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 19 maja 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Zawada (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa I. T. o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego Sądu Gospodarczego z dnia 10 sierpnia
2009 r., wydanego w sprawie z powództwa I. T.

przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń S.A. w W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 maja 2011 r.,

oddala skargę.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 20 lutego 2009 r. Sąd Rejonowy – Sąd Gospodarczy zasądził od pozwanego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A. w W. na rzecz powoda I. T. kwotę 73 169,19 zł.

Sąd ten ustalił, że w dniu 20 lipca 2005 r. w miejscowości Ł. kierowca ciągnika rolniczego ubezpieczonego od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego uderzył w tył stojącego i przygotowującego się do skrętu w lewo samochodu należącego do I. T. W wyniku uderzenia samochód uległ znacznemu uszkodzeniu.

Pozwany – nie kwestionując co do zasady swojej odpowiedzialności – ustalił początkowo wysokość odszkodowania na kwotę 24 930,62 zł. Następnie jednak w wyniku wymiany korespondencji między stronami zwiększył kwotę odszkodowania o sumę 2 200 zł.

W dniu 29 września 2006 r. powód sprzedał wrak pojazdu za 15 000 zł, później zaś wystąpił z żądaniem dodatkowego odszkodowania, obejmującego koszty najmu pojazdu zastępczego w wysokości 38 000 zł i koszty przechowywania wraku pojazdu na strzeżonym parkingu w wysokości 8 720 zł. Zlecił także na własny koszt ponowną ocenę wartości pojazdu sprzed zdarzenia i po jego nastąpieniu. Ostatecznie żądanie powoda opiewało na kwotę 99 010,96 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu.

W ocenie Sądu Rejonowego wypłacone powodowi odszkodowanie w kwocie 26 900 zł nie pozwalało na usunięcie wszystkich skutków kolizji. Należne mu odszkodowanie powinno obejmować także koszty parkowania uszkodzonego pojazdu i wynajęcia samochodu zastępczego. Zasądzone przez Sąd Rejonowy odszkodowanie w wysokości 73 169,19 zł obejmowało: różnicę w wysokości 5 800 zł między ustaloną wartością uszczerbku w pojeździe (32 600 zł) a kwotą wypłaconą powodowi przez pozwanego (26 800 zł), niepokryte koszty za holowanie wraku w wysokości 205,27 zł, koszty najmu pojazdu zastępczego i przechowywania wraku w wysokości 46 720 zł; pozostałą część stanowiły odsetki ustawowe.

Sąd Okręgowy – Gospodarczy Odwoławczy wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2009 r. wydanym na skutek apelacji pozwanego zmienił wyrok Sądu Rejonowego w ten sposób, że obniżył zasądzoną kwotę z 73 169,19 zł do 7 576,66 zł. Zdaniem

Sądu Okręgowego, powód po zaprzeczeniu przez pozwanego zasadności powództwa, nie udowodnił, wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 6 k.c., że poniósł koszty związane z najmem pojazdu zastępczego oraz z parkowaniem wraku pojazdu. Powód powinien wykazać fakt i potrzebę zawarcia umowy najmu pojazdu zastępczego oraz poniesione z tego tytułu koszty, a załączone do pozwu faktury VAT za najem pojazdu i parkowanie wraku nie są dowodem rzeczywiście zawartych umów, poza tym powód nie próbował nawet wskazać stawek stosowanych przy tego rodzaju usługach. Ograniczył się do twierdzenia, że miał prawo wynająć pojazd zastępczy i obowiązek pokrycia kosztów parkowania wraku.

Powód w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego z dnia 10 sierpnia 2009 r. w części obniżającej wysokość odszkodowania zasądzzonego przez Sąd pierwszej instancji powołał się na naruszenie przez Sąd Okręgowy art. 6, 361 §2 i art. 363 §1 k.c. oraz art. 229, 230, 378 § 1 i art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 176 ust. 1 Konstytucji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarówno w piśmiennictwie, jak orzecznictwie (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z 5 września 2008 r., I CNP 27/08, LEX nr 457829, i z dnia 20 stycznia 2011 r., I BP 4/10, LEX nr 785671) przyjmuje się, że uzasadniająca powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej niezgodność orzeczenia z prawem, którą ma na względzie art. 424¹ § 1 k.p.c., posiada charakter kwalifikowany i zachodzi tylko wtedy, gdy orzeczenie zostało wydane na skutek rażąco błędnej wykładni prawa lub rażąco niewłaściwego zastosowania prawa, tj. uchybień odnoszących się do regulacji prawnych istotnych i nieuzasadniających odmiennych ocen.

W niniejszej sprawie tego rodzaju niezgodność zaskarżonego wyroku z prawem nie występuje.

Przed wszystkim nie nastąpiło w ogóle wysunięte na czoło skargi naruszenie art. 378 §1 k.p.c. Twierdzenie skarżącego o naruszeniu tego przepisu przez wyjście poza granice apelacji wskutek obniżenia kwoty zasądzonej przez Sąd Rejonowy, mimo iż pozwany żądał oddalenia powództwa w całości, jest wynikiem nieporozumienia. Zmiana przez sąd drugiej instancji wyroku sądu pierwszej

instancji polegająca na obniżeniu wysokości zasądzonego świadczenie mieści się oczywiście w granicach dokonanego przez pozwanego zaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji w całości. W takim razie wygrana pozwanego przed sądem drugiej instancji nie jest całkowita, a tylko częściowa.

Sąd Okręgowy nie naruszył także art. 378 §1 k.p.c. przez to, że obniżył wysokość odszkodowania w zakresie odnoszącym się do kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz przechowania samochodu uszkodzonego, mimo baku w apelacji pozwanego zarzutów kwestionujących zawarcie przez powoda umów najmu pojazdu zastępczego i przechowywania samochodu uszkodzonego. Ze względu na to, że postępowanie apelacyjne polega na ponownym merytorycznym rozpoznaniu sprawy przez sąd odwoławczy w granicach zaskarżenia apelacją (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego – zasada prawna – z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55), sąd odwoławczy nie jest związany zawartymi w apelacji zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego. Powinien więc usunąć w granicach zaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji, uwzględniając dokonane przez siebie ustalenia faktyczne, wszelkie dostrzeżone naruszenia prawa materialnego, choćby nie były one objęte zarzutami apelacji (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2007 r., I CSK 27/07, OSNC-ZD 2008, nr A, poz. 25, i z dnia 24 stycznia 2002 r., III CKN 495/00, OSNC 2002, nr 11, poz.143).

Wreszcie nie mogło niewątpliwie naruszyć art. 378 §1 k.p.c. zarzucane w skardze Sądowi Okręgowemu „oparcie swego rozstrzygnięcia na art. 6 k.c.”.

W konsekwencji bezzasadne są również łączone przez skarżącego z podnoszonymi wobec art. 378 §1 k.p.c. uchybieniami zarzuty naruszenia art. 386 § 4 k.p.c. i art. 176 ust. 1 Konstytucji.

Sąd Okręgowy nie dopuścił się też naruszenia przepisów art. 229 i 230 k.p.c. Zgodnie z art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. Twierdzenie skarżącego o przyznaniu przez pozwanego faktów zawarcia umów najmu pojazdu zastępczego i przechowania przez powoda samochodu uszkodzonego są bezzasadne. Faktami przyznanymi w rozumieniu art. 229 k.p.c. są fakty, które jedna ze stron podała, a druga jednoznacznie, pisemnie lub ustnie,

w toku postępowania uznała za zgodne z prawdą. Natomiast w materiale sprawy brak jednoznacznego oświadczenia pozwanej potwierdzającego prawdziwość faktów zawarcia umów najmu pojazdu zastępczego i przechowania przez powoda samochodu uszkodzonego.

W okolicznościach sprawy nie było także podstaw do uznania tych faktów za przyznane na zasadach art. 230 k.p.c., stanowiącego, że gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Z materiału sprawy wynika, że pozwany podczas całego postępowania, poczynając od sprzeciwu od nakazu zapłaty, negował objęcie należnym powodowi odszkodowaniem kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz przechowywania uszkodzonego samochodu, tak co do zasady, jak i wysokości. W szczególności w związku z fakturami przedłożonymi przez powoda (k.55,56,57) podniósł w apelacji „przynależność” ich wystawcy do powoda (k. 200) – co zresztą spotkało się z jego polemiką w odpowiedzi na apelację (k.214).

Niezależnie od tego należy zauważyć, że art. 230 k.p.c. – podobnie jak art. 231 k.p.c. (por. wyrok z dnia 18 lutego 2011 r., I CSK 226/10, niepubl.) – pozostawia w zakresie swego zastosowania sądowi swobodę wnioskowania. Sąd zatem w okolicznościach przewidzianych w art. 230 k.p.c. może, ale nie musi uznać określone fakty za przyznane.

Na tle ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku nie ma oczywiście także podstaw do uznania naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 361 §2 i art. 363 §1 k.c. przez nieobjęcie odszkodowaniem należnym powodowi kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz przechowania samochodu uszkodzonego.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 424¹¹ §1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.